



Bakgrunn for vedtak

Oterelva kraftverk

Fauske kommune i Nordland fylke



Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	SulisKraft AS
Referanse	201208139-77
Dato	16.06.2015
Notatnummer	KSK-notat 60/2015
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Birgitte M W Kjelsberg

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

SulisKraft AS søker konsesjon til å utnytte et fall på 226 (211) m i Oterelva til kraftproduksjon. Alternativ løsning står i parentes. Det søkes om å regulere Nedre Otervatn med 1 m heving fra 937 til 938 moh. Kraftverket er tenkt plassert 713 (728) moh. Oterelva kraftverk er planlagt med en installert effekt på 2,0 (1,8) MW og vil produsere om lag 6,2 (5,7) GWh ny fornybar energiproduksjon i et middels år. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2012-14) har NVE klarert om lag 1,8 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De fleste høringspartene har gitt én uttalelse som omhandler alle søknadene i Fauskepakka. Hovedtendensen er at de fleste høringspartene fraråder at det blir gitt konsesjon til kraftverket. Noen av disse er gitt på generelt grunnlag på grunn at det allerede er bygget ut mye vannkraft i Sulitjelma, mens andre igjen er basert på en konkret vurdering av søknaden om Oterelva kraftverk. Fylkeskommunen, Fylkesmannen, og Sametinget har alle innsigelser til søknaden. Regionale og lokale myndigheter i både Norge og Sverige har uttalt seg negativt til en utbygging i tillegg til flere organisasjoner og privatpersoner. Noen høringsparter, for det meste offentlige etater, har bidratt med opplysninger uten at det er tatt stilling til konsesjonsspørsmålet. Grunneierlagene i Norddalen er positive til utbygging, delvis gitt visse forutsetninger. Alle høringsuttalelsene er fyldigere referert i KSK-notat nr. 53/2015 – 7 småkraftsaker i Fauske.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

I vedtaket har NVE vektlagt to forhold spesielt. Det ene er påvirkning av flyttlei i et konsesjonsområde hvor to svenske og et norsk reinbeitedistrikt blir berørt. Vi mener bygging av kraftverket, uavhengig av alternativ, vil ha stor innvirkning på reindriftens bruk av flyttleien. Det andre er at tiltaket berører en brepåvirket foss som er svært synlig fra Grensesømmen/E1. Siden fossen er svært synlig i turistsesongen har den stor verdi som landskapselement og for friluftsliv. Søker har kommet med to utbyggingsalternativer. Begge vil både berøre flyttleien og fraføre vann fra fossen. NVE mener ulempene for temaene reindrift, landskap og friluftsliv er svært høye.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Oterelva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	2
Behandlingsprosess	6
NVEs vurdering	6
NVEs konklusjon	10
Kart	11

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra SulisKraft AS, datert 28.8.2013:

"Søknad om konsesjon for bygging av Oterelva kraftverk

SulisKraft AS ønsker å utnytte fallet i elva fra Otervatn i Fauske kommune i Nordland fylke til kraftproduksjon, og søker herved om følgende tillatelser:

I. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- *å bygge Oterelva kraftverk*
- *regulere Nedre Otervatn mellom kote 938¹ og 937*

II. Etter energiloven om tillatelse til:

- *bygging og drift av Oterelva kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.*

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning»

¹ Opprinnelig var det søkt om regulering mellom kote 939 og kote 938. På befaringen ble NVE gjort oppmerksom på at dette var en skrivefeil i søknadsbrevet. Det var egentlig søkt regulert mellom kote 938 og kote 937.

Oterelva kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ	Alternativ 2 ²
Nedbørfelt	km ²	7,4	7,4
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	17,3	17,3
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	70	70
Middelvannføring	l/s	550	550
Alminnelig lavvannføring	l/s	10	10
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	40	40
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	10	10
Restvannføring	l/s	10	10
KRAFTVERK			
Inntak	moh.	938	938
Avløp	moh.	713	728
Lengde på berørt elvestrekning	m	720	580
Brutto fallhøyde	m	226	211
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,55	0,48
Slukeevne, maks	l/s	1000	1000
Minste driftsvannføring	l/s	100	100
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	40	40
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	10	10
Borhull, diameter	mm	1000	1000
Borhull, areal	m ²	0,79	0,79
Borhull, lengde	m	450	520
Støpejernsrør, diameter	Mm	700	700
Installert effekt, maks	MW	2,0	1,8
Brukstid	timer	3160	3160
MAGASIN			
Magasinvolum	mill. m ³	0,1	0,1
HRV	moh.	938	938
LRV	moh.	937	937
PRODUKSJON			
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	1,0	1,0
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	5,2	4,7
Produksjon, årlig middel	GWh	6,2	5,7
ØKONOMI			
Utbyggingskostnad	mill.kr	28,3	28,6
Utbyggingspris	kr/kWh	4,6	5,0

Oterelva kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR			
Ytelse	MVA	2,2	2,0
Spenning	kV	0,69	0,69

² Det er også fremmet en tredje plassering av kraftstasjonen mellom hovedalternativet og alternativ 2 med bakgrunn i funn fra skredrapporten.

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	2,2	2,0
Omsetning	kV/kV	0,69/22	0,69/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	km	1,7	1,7
Nominell spenning	kV	22	22
		Jordkabel	Jordkabel

Om søker

Søker er SulisKraft AS. Selskapet eies av Nord-Norsk Småkraft AS og Statskog Energi AS. Selskapet ble stiftet i 2010. Dersom det gis konsesjon for prosjektet vil SulisKraft AS stå for utbygging og drift av kraftverket.

Det er inngått avtale med samtlige grunn- og fallrettseiere i elven om utvikling og utbygging av Oterelva kraftverk.

Beskrivelse av området

Oterelva kraftverk er planlagt i nordenden av Lomivatnet (708 moh.), som er et flerårsmagasin. Tiltaksområdet ligger over tregrensa i fjellområdene øst for Sulitjelma sentrum, i et høytliggende øst-vestgående dalføre innover mot riksgrensa til Sverige. Øvre og Nedre Otervatn ligger i en botndal omgitt av bredekte fjelltopper i nord og øst. Suliskongen strekker seg 1907 moh., som høyeste topp. Sør for Lomivatn er fjellene paleisk avrundet.

Inntaket blir liggende sørvest for Sulitjelmaisen og Suliskongen, med regulering av Nedre Otervatn. Oterelva renner sørover ut i Lomivatnet og er påvirket av bresmeltingen fra Sulitjelmaisen sommerstid.

Fossen er godt synlig fra turstien Grensesømmen/E1, som går fra Sicilia til Nordkapp på vestsiden av tiltaksområdet. Turistforeningen har flere T-merka stier i området, i tillegg til Lomihytta som ligger rett vest for kraftstasjonsområdet. Utenom reguleringen av Lomivatn og utbygging av Storelvvatnet kraftverk i vest, er området lite påvirket av inngrep nord-, øst- og sørover.

Teknisk plan*Reguleringer*

Nedre Otervatn søkes regulert med 1 m heving fra normalvannstand på 937 moh. HRV blir da 938 moh. og LRV 937 moh. for begge utbyggingsalternativ. Neddemmet areal er beregnet til 4,0 daa. Magasinvolumentet blir på 100 000 m³. Reguleringen vil gi en produksjonsgevinst på 0,3 GWh/år, men innvunnet kraft er under 500 nat.hk.

Inntak

Sperredammen legges i Nedre Otervatn ved utløpet av Oterelva for begge alternativ. Dammen blir en 2,5 m høy og 12 m lang betongdam. Arrangement for minstevannføring plasseres i dammen.

Inntaket plasseres 60 m sørøst for dammen i hovedalternativet, og 280 m nordvest for dammen i det andre alternativet.

Arrangement for minstevannføring plasseres i dammen.

Vannvei

I hovedalternativet ledes vannet gjennom et ca. 450 m langt borhull, føret med duktile støpejern. Fra påhugget går røret på østsiden av elva i et kort nedgravd rør ned til kraftstasjonen.

I det andre alternativet ledes vannet gjennom et ca. 520 m langt borhull, føret med duktile støpejern. Fra påhugget går røret på vestsiden av elva i et kort nedgravd rør ned til kraftstasjonen.

Kraftstasjon og elektriske anlegg

I hovedalternativet er kraftstasjonen planlagt bygd på østsiden av Oterelva på kote 713. Utløpet legges til Oterelva. Permanent arealbehov er 1 daa. Kraftverket installeres med en Peltonturbin med maksimal effekt på 2,0 MW. I følge søknaden vil generatoren få en ytelse på 2,2 MVA. Transformatoren får en ytelse på 2,2 MVA og en omsetning på 0,69/22 kV/kV.

I den alternative utbyggingsløsningen er kraftstasjonen planlagt bygd på vestsiden av Oterelva på kote 728. Utløpet legges til Oterelva. Permanent arealbehov er 1 daa. Kraftverket installeres med en Peltonturbin med maksimal effekt på 1,8 MW. I følge søknaden vil generatoren få en ytelse på 2,0 MVA. Transformatoren får en ytelse på 2,0 MVA og en omsetning på 0,69/22 kV/kV.

Turbinen vil ha en maksimal slukeevne på 1000 l/s for begge alternativ, mens minste driftsvannføring blir på 100 l/s. Til sammenlikning er middelvannføringen på 550 l/s i Oterelva.

Prosjektet fikk anbefalt et tredje alternativ løsning på kraftstasjonsplassering i skredrapporten utarbeidet av Multiconsult. Anbefalt kraftstasjonsområde er lagt på østsiden av elva ca. 50 m vest for hovedalternativet. Søker fremmer samtidig dette nye alternativet i tillegg til de to allerede omsøkte alternativene.

Nettilknytning

Fauske lysverk vil stå for nettilknytning under sin områdekonsesjon. Tilknytningspunktet er 1,7 km vest for kraftstasjonen til den eksisterende 22 kV-linja på nordvestsiden av Lomivatn. Det legges en jordkabel i veitraseen fra kraftstasjonen.

Veier

Atkomst til kraftstasjonen skjer via en ny permanent vei, som legges fra eksisterende vei nordvest for Lomivatn. Atkomstveien blir 1,7 km lang og vil gå 0,5 m over HRV i vannkanten til Lomivatn. Hovedalternativet er avhengig av bro over Oterelva i tillegg. Inntaket bygges veiløst. Helikopter benyttes til transport av materialer.

Massetak og deponi

Ved behov legges det et deponi på om lag 0,5 daa under HRV i Lomivatn i første vik på vestsiden av Oterelva.

Arealbruk

Midlertidig arealbruk er satt til 13,5 daa. Permanent behov er 10,5 daa for kraftverksutbyggingen.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Tiltaket er plassert i LNF A-område. A-område vil si at det ikke tillates andre tiltak enn de som er knyttet til stedbunden næring, jfr. Plan – og bygningslovens § 20-4, nr. 2.

Regional plan for småkraftverk i Nordland

Det er utarbeidet en regional plan for småkraftverk i Nordland. I planen berøres en flyttvei av stor verdi for reindrift.

Tilleggsopplysninger

NVE ba søker om å utarbeide en tilleggsrapport på skred den 18.9.2013. Den 27.12.2013 fikk NVE inn en skredfarerapport utført av Multiconsult. Der ble det anbefalt å legge kraftstasjonen vest for hovedalternativet på østsiden av Oterelva. SulisKraft AS søker også om bygging av dette alternativet.

Behandlingsprosess

I Fauskepakka er alle sakene behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. De er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn i ca. 3 måneder fra 16.9.2013. Bakgrunnen for dette var blant annet å gi høringspartene og NVE en bedre mulighet til å se samtlige søknader i sammenheng og dermed få et bedre vurderingsgrunnlag. Kommunen arrangerte folkemøte 6.11.2013 i samfunnshuset i Sulitjelma hvor NVE deltok. Opprinnelig var det 8 søknader med i pakkebehandlingen, men Granheibekken kraftverk ble trukket av søker etter høringsrunden. Vi vurderer dermed den samlede belastningen av de 7 gjenværende søknadene. Representanter fra søker, kommunen, politikere, grunneiere, flere organisasjoner og privatpersoner deltok på befaringen 19.8.2014. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Det har vært holdt to innsigelsesmøter i forbindelse med pakkebehandlingen. Et møte med Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune 5.11 2014 og et møte med Sametinget 2.12.2014.

Fullstendige uttalelser fra høringsparter og søker er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVEs vurdering av Oterelva kraftverk og de andre omsøkte tiltakene i Fauskepakka finnes i KSK-notat nr. 53/2015 «Søknader om tillatelser til 7 kraftverk i Fauske kommune i Nordland». Fylldig sammendrag av høringsuttalelsene er gjengitt i dette dokumentet. Vi har gjort en samlet vurdering av temaene landskap, friluftsliv, reindrift, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljø. Under følger en kort oppsummering av de relevante temaene for Oterelva kraftverk.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 7,4 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 550 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 3,3 % og nedbørfeltet har en breandel på 24,8 %. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende sommerflom. Laveste vannføring opptrer gjerne både i vinter- og vårsesongen. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 40 og 10 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 10 l/s. Maksimal slukeevne i

kraftverket er planlagt til 1000 l/s og minste driftsvannføring 100 l/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 40 l/s i perioden 01.05. til 30.09. og 10 l/s resten av året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 72 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 180 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 40 l/s i perioden 01.05. til 30.09. og 10 l/s resten av året, vil dette gi en restvannføring på ca. 146 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i noen grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 78 dager i et middels vått år. I 104 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 10 l/s ved kraftstasjonen.

NVE mener at omsøkt slukeevne ivaretar noe av vassdragets naturlige vannføringsdynamikk ved at det er overløp et visst antall dager i året.

Produksjon og kostnader

Oterelva kraftverk vil produsere 6,2 GWh/år til en utbyggingspris på 4,6 kr/kWh. NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Det er likevel søkers eget ansvar å vurdere økonomien i prosjektet.

Sammendrag av for Oterelva kraftverk

Reindrift

Oterelva kraftverk berører reinbeitedistrikt 25 Balvatn, samt at Luokta Mavas og Tuorpon samebyer har beiterett i området. Oterelva kraftverk vil legges i et reinbeiteområde som ifølge reindriftskartene er i bruk hele året unntatt om vinteren. I tillegg går det en flyttvei på nordsiden av Lomivatn som krysser nedre del av tiltaksområdet. Området er omfattet av grensereinbeiteoven, og Luokta Mavas og Tuorpon samebyer har beiterettigheter om sommeren. Balvatn reinbeitedistrikt påpeker, ved sin advokat, at søknaden berører et driftsmessig særlig viktig område, og at planene om vei til kraftstasjonen er særlig negativt.

Reindriftsforvaltningen, Sametinget og Nordland fylkeskommune har alle innsigelse til søknaden og mener en konsekvens av utbyggingen vil kunne bli at flyttveien blir stengt. Det vil i tilfelle ville være i strid med reindriftsloven. I dette grenseområdet er det stor fare for sammenblanding av norsk og svensk rein, et forhold som vil kunne innebære betydelig merarbeid og –kostnader for reieneierne. En utbygging vil kunne innebære betydelige driftsmessige forstyrrelser. Det legges også til grunn at Oterelva kraftverk vil kunne føre til en reduksjon av uforstyrrede områder. Jokkmokk kommune mener samebyenes beiterettigheter i området må ivaretas, og at det er viktig med dialog mellom utbygger og reindrifta for å unngå driftsmessige problemer, merarbeid, merkostnader eller andre ulemper.

Ved all kraftutbygging i områder med reindrift, er det viktig at planlegging og realisering av utbyggingen skjer i nært samarbeid med berørte reinbeitedistrikt. Vi mener imidlertid også at et slikt samarbeid ikke alltid kan eliminere alle ulempene som en utbygging kan medføre fordi alle ulempene ikke kan forutses. For eksempel kan værforholdene i høyfjellet bidra til at framdriften i anleggsvirksomheten ikke alltid går som planlagt, slik som tilfelle har vært for utbyggingen av Storelvvatnet kraftverk i umiddelbar nærhet av Oterelva.

NVE mener at influensområdet til Oterelva kraftverk utvilsomt er av stor betydning for reindriften både for norske og svenske reindriftsutøvere. Det må etter vårt syn utvises varsomhet med å tillate tiltak som kan påvirke driften i området. Særlig gjelder det tiltak som kan få konsekvenser for bruken av flyttleia. Vi er ikke enig med søker som fastslår at etableringen av kraftstasjonen ikke vil påvirke flyttveien, men mener det er sannsynlig at det vil kunne oppstå driftsproblemer, også etter anleggsperioden. Vei til kraftstasjonen og støy fra denne vil sammen med utløpskanalen åpenbart kunne påvirke flyttveien i det relativt smale området mellom Lomivatnet og fjellet. Dette gjelder uavhengig av alternativ. Reindriftsmyndighetene har i møte med NVE bekreftet at de opprettholder innsigelsen, og peker spesielt på dette forholdet, og at driftsforstyrrelser gir økt fare for sammenblanding av norsk og svensk rein, samt medføre store konsekvenser for svenske reindriftsutøvers bruk av området. NVE har ikke myndighet til å gi konsesjon til et tiltak som i praksis innebærer at en flyttlei blir stengt.

Sametinget mener at Oterelva kraftverk er det mest konfliktfylte prosjektet i Fauskepakka for tema reindrift. NVE deler Sametingets synspunkt. Vi mener at de ulempene en utbygging av Oterelva kraftverk vil ha for reindriftsinteressene, er av betydning for konsesjonsspørsmålet.

Landskap og friluftsliv

Oterelva renner fra Ottervatn til Lomivatn. Oterelva kraftverk er planlagt med hele vannveien i tunnel, slik at terrenginngrepene vil bli begrenset. Kraftstasjonsbygningen og vei langs vannet inn til kraftverket vil utgjøre de største inngrepene. Prosjektområdet ligger godt over tregrensa, omgitt av høye, skrinne fjell. Her er lite som forstyrrer og Oterelva blir et naturlig fokuspunkt. Lomivatnet er et stort vann som er reguleringsmagasin for Lomi kraftverk. Reguleringshøyden er 59 meter, og reguleringssonen er tydelig fra nokså få meters nedtapping. Ved vannet ligger den lille turisthytta Lomihytta, og Storelvvatnet kraftverk er under bygging i vestenden av vannet. I dette landskapet er Oterfossen et markant og viktig landskapselement som har stor verdi.

I «*Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*» er landskap et av temaene som er vurdert. Prosjektene ligger i vannområde Skjerstadfjorden. I planen står følgende:

«I Skjerstadfjorden er det seks landskapsområder som er gitt stor verdi. Dette er Bliksvær, Sjunkan-Misten, Suliskongen, Junkerdalen, Saltfjellet-Svartisen landskapsvernområde samt Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Av disse områdene er det bare Suliskongen som ikke er omfattet av en form for vern.» Oterelva kraftverk er planlagt i nærområdet til Suliskongen.

Turistforeningen har sju hytter i fjellområdet, hvor Lomihytta ved Oterelva, er en av dem. I tillegg finnes flere private turisthytter. Området er også tilknyttet stinettet i Sverige. Grensesømmen/E1 går gjennom Sulitjelmfjellene, hvor prosjektområdet og Oterfossen er godt synlig fra turstien.

Selve Oterelva inngår ikke i et kartlagt friluftslivsområde, men to områder i nærheten er relevante. Det ene er stien fra Lomi østover til Muorki, hvor man har innsyn til elva. Det går under områdetypen store turområder med tilrettelegging og er gitt verdien svært viktig. Stien scorer høyt på nesten alle verdikriterier. I veilederen beskrives områdetypen slik: «*Områdetypen dekker de nasjonalt viktigste*

fjell-, skog og heiområdene med tilrettelegging i form av merket sti- og løypenett med tilhørende overnattingssteder». Det andre relevante friluftsområdet er Suliskongen, som er et utfartsområde med verdi svært viktig. Området scorer spesielt høyt på inngrepsfrihet, symbolverdi og spesielle natur - eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter eller et spesielt landskap. Turen til Suliskongen går på nordsida av Otervatnet, og gjennomføres vanligvis på snø om våren. Tiltaket vil dermed ikke være synlig i tidsrommet da turen til Suliskongen vanligvis gjennomføres. Like ved Oterfossen ligger DNT-hytta Lomihytta.

Fauske kommune skriver at området ved Otervatnet er inngangen til Sulitjelmamassivet og et populært område for turer til fjelltoppene i massivet. FNF Nordland skriver i sin uttalelse at Oterfossen er den mest markante fossen langs den norske stien for de som ferdes rundt Sulitjelmamassivet (rundløypa), langs Nordlandsruta/Norge-på-langs-ruta, langs den T-merkete ruta sør for Lomivatnet og i padletraseen over Lomivatnet. Fossen er en viktig attraksjon og landemerke som kan ses fra lange avstander. Isbre i nedbørfeltet bidrar til at vannføringen i fossen er stor gjennom sommeren, også i varme og ellers tørre perioder, slik at den beholder inntryksstyrken. FNF Nordland mener det omsøkte tiltaket er i uakseptabel konflikt med det allmenne friluftslivet. Sulitjelma og Omegn Turistforening (SOT) skriver at Oterelva framstår som den siste markante elva i området etter Lomiutbyggingen. For turistforeningen er Oterfossen den viktigste å bevare.

NVE er enig i både vurderingene i friluftslivskartleggingen og uttalelsene fra FNF og SOT. Oterfossen er et viktig landskapselement med stor opplevelsesverdi for friluftslivet. Vi viser til retningslinjene for små vannkraftverk, hvor det står at *«inngrep i områder med spesielle opplevelses- eller bruksverdier (eks. spesielle fosser) (...) vil være i fokus under konsesjonsbehandlingen»*. Oterfossen vil etter NVEs vurdering i stor grad miste sin opplevelsesverdi ved en eventuell utbygging. NVE legger vekt på områdets verdi i reiselivssammenheng, og at området er populært blant tilreisende fra både inn- og utland. NVE legger derfor stor vekt på hensynet til landskap, friluftsliv og reiseliv i vurderingen av søknaden om Oterelva kraftverk.

Biologisk mangfold

I influensområdet til Oterelva kraftverk er et større område av naturtypen kalkrike områder i fjellet avgrenset. Naturtypen har utformingen rikt våtsnøleie. Alle de rødlistede kryptogame artene som ble registrert i forbindelse med kraftverkssøknaden er funnet innenfor denne naturtypen. Fylkesmannen anser påvirkning på naturtypen som liten. Reguleringen av Nedre Otervatn vil kunne påvirke rødlistede arter som lever innenfor omsøkt reguleringssone, og vil kunne påvirke naturtypen noe. NVE mener påvirkningen av naturtypen er relativt beskjeden, og har ikke vært avgjørende for NVEs vurdering av konsesjonsspørsmålet.

Oppsummering

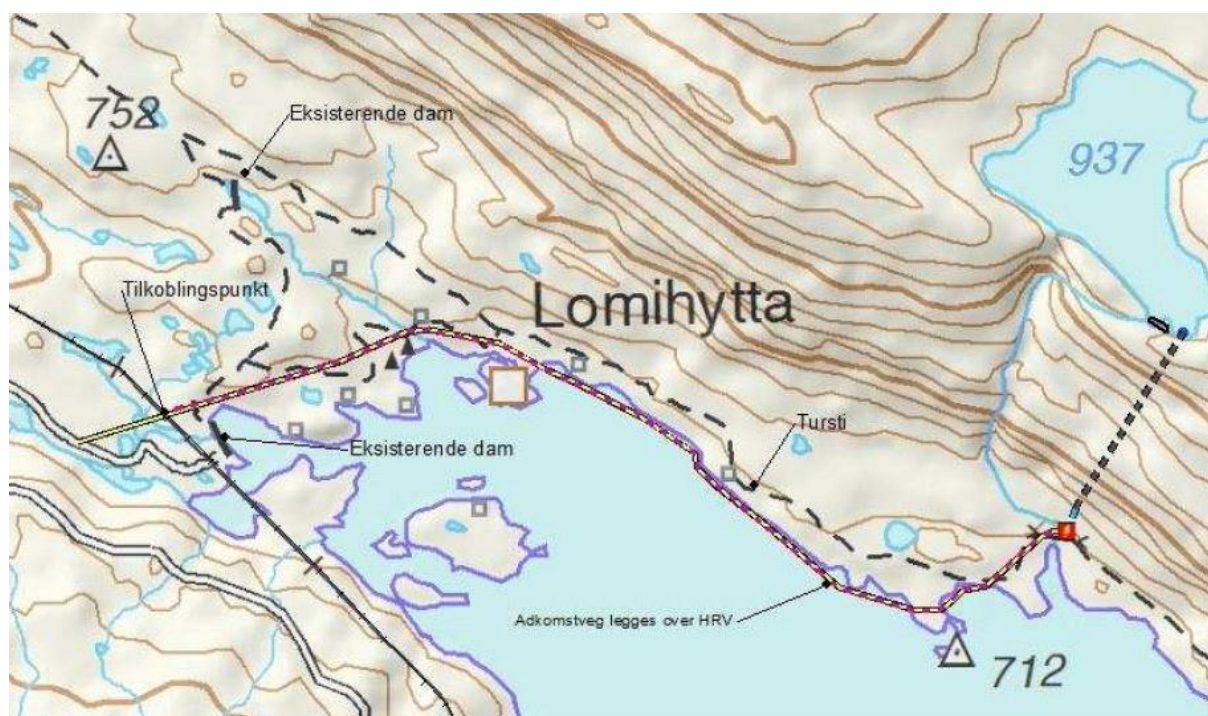
I vedtaket har NVE vektlagt to forhold spesielt. Det ene er påvirkning av flyttlei i et konvensjonsområde hvor to svenske og et norsk reinbeitedistrikt blir berørt. Vi mener bygging av kraftverket vil ha stor innvirkning på reindriftens bruk av flyttleien. Det andre er at tiltaket berører en brepåvirket foss som er svært synlig fra Grensesømmen/E1. Siden fossen er svært synlig i turistsesongen har den stor verdi som landskapselement og for friluftsliv. Søker har kommet med to utbyggingsalternativer. Begge vil både berøre flyttleien og fraføre vann fra fossen. NVE mener avbøtende tiltak ikke vil være tilstrekkelig for å ivareta reindriftsinteresser, landskap og friluftsliv. Etter vårt syn vil ulempene overstige fordelene med en kraftproduksjon på om lag 6 GWh/år samt eventuelle lokale ringvirkninger prosjektet vil kunne få.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Oterelva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene og NVE gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her.

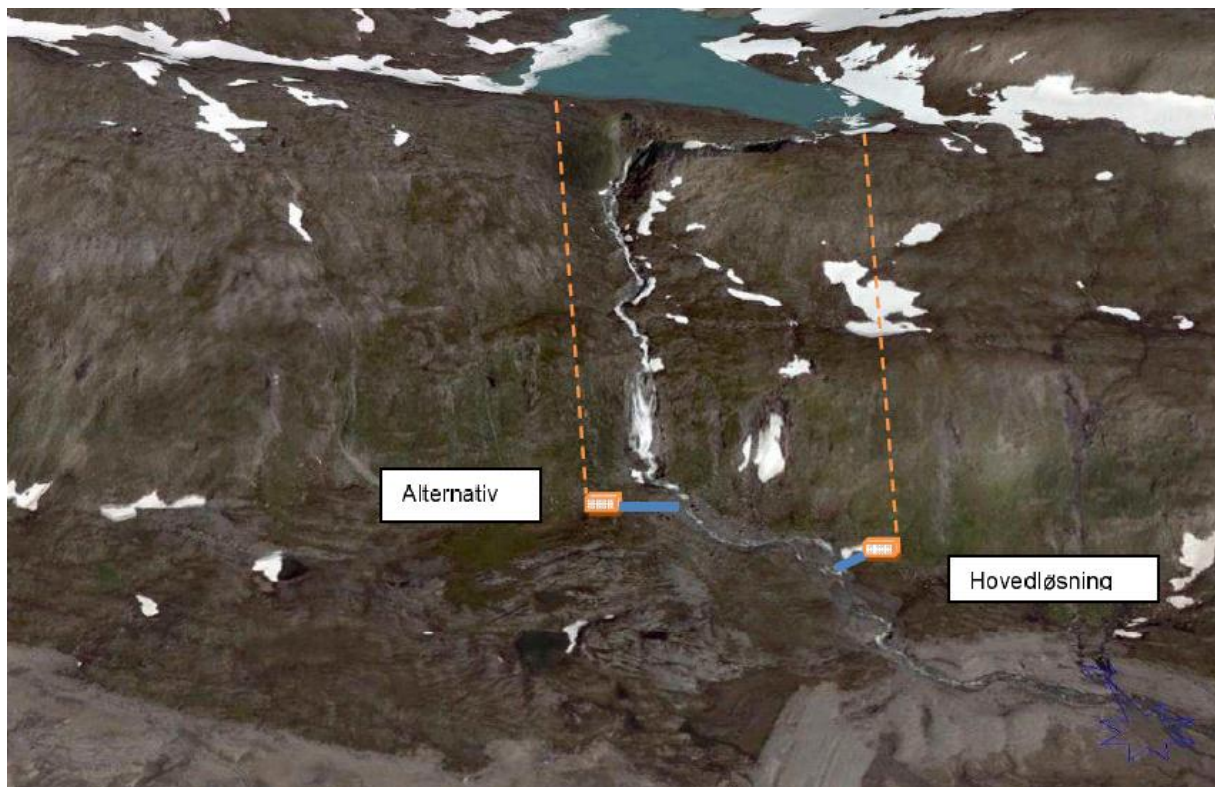
Kart



Figur 1: Oversiktskart over hovedalternativet til Oterelva kraftverk:



Figur 2: Oversiktskart over alternativ 2 til Oterelva kraftverk:



Bilde 3: Plassering av de to alternative utbyggingene av Oterelva i terrenget.



Bilde 4: Oterfossen